

LETNA DELOVNA PRIPRAVA ZA GOSPODINJSTVO 5

Pripravljena letna delovna priprava je le primer in ne model, ki bi ga bilo treba upoštevati, saj letna, tematska in urna priprava na pouk predstavljajo individualno učiteljevo delo, v katerem lahko kreativno predstavi vse svoje ideje, svojo individualnost v poučevanju predmeta. Predstavljena priprava upošteva temeljne in minimalne standarde znanja kot tudi priporočila glede operativnih ciljev veljavnega učnega načrta za 5. razred gospodinjstva devetletne osnovne šole. Smiselno se navezuje tudi na gradiva, ki jih učitelj lahko uporablja pri pripravi na posamezno učno enoto:

1. Francka Lovšin Kozina: **Gospodinjstvo 5 in 6**, priročnik za poučevanje predmeta gospodinjstvo (DZS, 2005);
2. Francka Lovšin, Bernarda Debeljak: **Ekonomika gospodinjstva, tekstil in oblačenje**, delovni zvezek (DZS, 2006).
3. Francka Lovšin, Bernarda Debeljak: **Ekonomika gospodinjstva, tekstil in oblačenje**, učbenik (DZS, 2006).

UČNA TEMA in standardi znanja	Učna enota	Operativni učni cilji	Metode in tehnike dela	Opombe
DOM IN DRUŽINA Učenec: • Razume in pisno interpretira pojme pripadnosti, varnosti, zaščite in razvoja posameznika, ki ga zagotavlja dom in družina. • Razlikuje med domom in družino. • Razume in ubesedi medsebojne odnose v družini.	1. DOM IN DRUŽINA	Učenec: • Našteje nekaj različnih hiš, domov, družin. • Izpelje razliko med domom in družino. • Razloži pomen imena, priimka in domačega naslova. • Opiše pomen priimka skozi več generacij. • Sestavi družinsko drevo. • Analizira različne vrste družin.	• Sestavi sliko. • Razgovor. • Rrazilaga.	Otroci za uvodno motivacijo sestavijo »sliko«; glej priloga 1. Ko jim to uspe, jih spodbudimo, da izpolnijo delovni list v prilogi (priloga 2). DZ 5, str. 6-7: Vrste družin.

	2. STARŠI IN OTROCI	• Razloži pojme: pripadnost, varnost, zaščita, razvoj. • Primerja življenje otrok v družini v različnih delih sveta. • Napiše predlog za pomoč in sodelovanje v družini. • Določi svojo vlogo v družini. • Razvija zanesljivost. • Razvije vrednostno čustveno usmerjenost in občutek odgovornosti v družini in domu. • Razvije idejo dobrega starša. • Ovrednoti pomen lastne dejavnosti za kakovost bivanja v družini.	• Razgovor. • Razlaga. • Igra vlog – razvojna obdobja. • Študija primera. • Tehnika plus in minus.	Priročnik 5 in 6, str. 19: Razvojna obdobja. Priročnik 5 in 6, str. 22: Razvoj samopodobe. Priročnik 5 in 6, str. 13: Predlog za izdelavo pravil družine. DZ 5, str. 7: Besedilo za študijo primera Kako pomagati drugim dopolnimo. Vsak na kartonček v enem stavku opiše, kako bo prispeval k ustrežnejši razporeditvi dela v družini (če še ni ustrežna). Tehnika plus (+) in minus (–): V temno figuro osebe napišejo vse, kar jih pri starših moti. V svetlo figuro napišejo dobre lastnosti staršev. Črno figuro na koncu prečrtajo.
--	----------------------------	---	--	---

• Našteje mogoče nesreče doma, interpretira ter zna uporabiti varstvena navodila v vsakdanjem življenju.	3. TUDI DOMA SE DOGAJAJO NEZGODE	• Prepozna določene znake za nevarnost. • Prepozna vrsto nezgode in reši problem. • Analizira vlogo družinskih članov z vidika varstva pred nesrečami. • Zna pravilno reagirati v podobni situaciji. • Izdela poročilo o mogočih nesrečah doma ali v šoli in o varstvu pred njimi. • Izbere ustrezne pripomočke, zdravila, ki morajo biti v vsaki hišni lekarni. • Razvija odgovornost pri ravnanju z določenimi sredstvi (tudi nevarnimi).	• Didaktična igra: pari/spomin; igra vlog. • Razgovor, razlaga. • Metoda praktičnega dela in veščin.	Didaktična igra spomin: v začetku razdelimo kartončke z znaki za nevarnost in kartončke z opisi teh znakov; najprej poiščejo ustrezne pare, nato pa jih ob koncu ure uporabijo za ponovitev v obliki igre spomin. Igra vlog: otrokom razdelimo lutke z opisom nezgode. Vsak nato po navodilu ukrepa – delamo v skupinah: eden je npr. starš, ki mora zavrteti ustrezno telefonsko številko, drugi je zdravnik na drugi strani telefona, tretji prilepi na plakat (poročilo) list z opisom nesreče in ukrepi v primeru nesreče ter ukrepi, kako jih preprečiti ... In/ali: Konkretizacija: DZ 5, str. 8. V maketo omarice zložijo vse, kar naj bi imela vsaka družina v omarici za prvo pomoč – če ni konkretnega materiala, lahko zlagajo tudi slike.
--	---	---	--	--

POTREBE • Pozna in formulira emocionalne, intelektualne in socialne potrebe otrok, mladine, odraslih in starejših oseb. • Zna naštetih osnovne, nujne in manj nujne potrebe. • Izdela tabelarne pregleda potreb glede na njihovo pogostnost. • Pozna in razume fizične, socialne, emocionalne in socialne potrebe. • Zna navesti nujne in manj nujne potrebe.	4. VRSTE POTREB	• Razvija občutek odgovornosti za zadovoljevanje potreb. • Formulira fizične, emocionalne, intelektualne in socialne potrebe ljudi v različnih fazah življenjskega cikla. • Razlikuje med željo in potrebo. • Razlikuje med osnovnimi in manj nujnimi potrebami. • Razume pomen in posledice spreminjanja potreb v času. • Razvija socialno občutljivost (občutek za pomoč ljudem v stiski oz. ljudem s posebnimi potrebami).	• Didaktična igra lov za zakladom. • Razgovor. • Razlaga.	Lov za zakladom: oblikujemo 8 postaj z različnimi zadolžitvami. Na vsaki dobijo številko šifre ključavnice, ki »odpira« skrinjo z zakladom. V skrinji pa je listič z rešitvijo. Za osnovo se lahko uporabi delovni list iz priročnika, str. 23; prva slička iz delovnega lista je osnova – tema, številka pa črka, ki jo vpisujejo v krogec na delovnem listu. Rešitev delovnega lista se na koncu ujema z »zakladom v skrinji«. DZ 5, str. 10.
--	-------------------------------	--	---	---

• Vrednoti pomen zdravja in zdravih navad. • Razloži pomen osebne, družinske in javne higiene.	5. ZDRAVJE	• Definira pojem fizične potrebe. • Definira zdravje kot telesno in duševno dobroto. • Ovrednoti svoj način življenja z vidika varovanja zdravja. • Našteje različne dejavnike, ki vplivajo na zdravje. • Razvija odgovornost za svoje zdravje. • Poveže, določi vpliv doma in družine na dobro fizično zdravje posameznika. • Razvija komunikacijske spretnosti.	• Razgovor. • Razlaga. • Didaktična igra bingo.	Didaktična igra bingo: učencem damo navodilo, da naj vsak v svoj zvezek nariše mrežo za bingo z npr. devetimi kvadrati (število kvadratov prilagajamo številu novih pojmov, ki so jih učenci spoznali in jih želimo utrditi). Učitelj projicira s prosojnice na tablo dvanajst besed, ki se nanašajo na obravnavano področje. Vsak učenec s seznama v poljubnem vrstnem redu vpiše devet besed v izdelano mrežo. Zdaj učitelj v poljubnem vrstnem redu prebere/pove razlage posameznih pojmov/definicij (z uporabo kartic). Učenci poslušajo definicije in vsakič, ko menijo, da je učitelj prebral definicijo besede, ki je vpisana v njihovih kvadratih, jo prečrtajo. Ko učenec prečrta tri besede v vrsti (ravno, diagonalno, navpično), zakliče bingo. Igra se prekine. Učenec prebere besede in jih razloži.
---	-------------------	---	---	--

• Razume in interpretira pomen prehrane za zdravje. • Vrednoti uporabo virov: čas, energija, hrana, denar, okolje, surovine.	6. PREHRANA IN ZDRAVJE	• Izdela analizo prehranskih navad razreda. • Spozna pomen zajtrka v prehrani. • Opiše bistvena načela zdrave prehrane. • Razvije odgovoren odnos do skrbi za svoje zdravje. • Oceni, katere spremembe mora uvesti v svojih navadah, da bo ravnal pravilneje.	• Didaktična igra – izberi. • Študije primera. • Metoda praktičnega dela in veščin: plakat – izviren slogan, ki zajame bistvena načela zdrave prehrane. • Razgovor, razlaga.	Izberi: na 5 klopeh, ki jih pomaknemo čisto k tabli, imamo vrečke s kockami raznih barv, ki so vidno označene: na eni klopi so tako kocke rumene barve, ki npr. predstavljajo zajtrk, drugi zelene, ki predstavljajo dopoldansko malico ... Učenci se sprehodijo mimo klopi, iz vrečke potegnejo kocko (le v primeru, da uživajo ta obrok). Z magneti na tablo pritrdijo k ustreznemu obroku tudi sliko jedi, ki jo imajo najraje, npr. za zajtrk, malico ... Ob zaključku tega uvodnega dela imamo tako stolpiče kock; plastično izdelan stolpičen graf dejanskega stanja ne/zdravih navad učencev, v ozadju pa tudi najpogostejše zaužite jedi. V nadaljevanju tako sledi analiza in razlaga. Ob zaključku ure pa: metoda praktičnega dela in veščin; učenci izdelajo plakat z izvirnim sloganom, ki zajame bistvena načela zdrave prehrane.
---	-------------------------------	---	---	--

• Uporablja proces odločanja pri uporabi virov. • Ovrednoti družino kot vir zadovoljevanja osnovnih potreb. • Našteje in predstavi pomen virov za zadovoljevanje potreb. • Razume porabo kot zadovoljevanje nujnih potreb. • Pozna vire za zadovoljevanje potreb. • Razume omejenost virov in razumno uporabo virov.	7. POČITEK, SPROSTITUTEV, SPANJE	• Spozna porabo energije po posameznih dejavnostih in starostnih obdobjih. • Utemelji pomen telesne aktivnosti. • Razloži pomen spanja za ustrezno rast in razvoj otroka. • Analizira pomen doma in družine za dobro fizično počutje. • Opiše pomen dobrega počitka in načine počivanja glede na delovno obremenjenost (psihični aktivnosti sledi fizična sprostitvev). • Razvija občutek pomoči ljudem v stiski in ljudem s posebnimi potrebami.	• Sestavi sliko. • Praktično delo. • Razgovor, razlaga. • Študije primera.	Didaktična igra sestavi sliko: učencem razdelimo kartone, na katerih so nalepljeni na eni strani slikovni prikazi posameznih aktivnosti (spanje, učenje ...), na drugi opis z navedbo porabe energije. Posamezne skupine sestavljajo različne slike. Nato učitelj na tablo z magneti pritrdi rezultate – kopije prve in druge strani slike. Učenci lahko nato uredijo slike glede na porabo energije ... Študija primera: na osnovi opisa aktivnosti posameznih oseb učenci v dvojicah izdelajo priporočilo za počitek; sprostitvev.
---	--	--	---	--

	8. VIRI ZA ZADOVOLJEVANJE POTREB; • Družina kot vir in osnovna celica zadovoljevanja potreb	• Spozna pojem virov za zadovoljevanje potreb. • Našteje osnovne vire za zadovoljevanje potreb. • Razvršča vire. • Pozna omejenost virov in pomen razumne rabe. • Pozna vpliv izkoriščanja različnih virov na okolje in s tem povezano iskanje novih surovin. • Z uporabo 5 čutil si ustvari vtis o raznovrstnosti virov, ki jih človek potrebuje za zadovoljevanje potreb. • Analizira svojo vlogo v družini z vidika »človeških virov« družine. • Ovrednoti družino kot vir zadovoljevanja osnovnih potreb.	• Deževanje idej. • Razgovor, razlaga. • Tehnika PNZ. • Delo z besedilom.	Deževanje idej: Učence prosimo, da za trenutek zaprejo oči in pomislijo zaradi česa in koga je njihovo življenje lepo. Nato na tabli njihove odgovore sproti smiselno pišemo v več kolon. Na koncu nad vsako kolono napišemo ime skupine – vira za zadovoljevanje potreb. DZ 5, str. 10–13; smiselno povežemo. Tehnika PNZ: to je pozornost usmerjajoče orodje, saj zahteva od otroka, da situacijo pretehta z različnih zornih kotov, preden sprejme odločitev. (Primer v prilogi 3).
--	---	--	--	---

ČAS • Razlikuje med časom za učenje, časom za delo, prostim časom, časom za počitek in časom za praznovanja. • Vrednoti čas za oskrbo družine in samega sebe v okviru gospodinjanskega časa. • Razlikuje in uporablja drobne in koordinirane gibe ter velike gibe trupa in rok pri izvedbi enostavnega dela. • Interpretira, kako prihrani gibe in čas pri načrtnem delu. • Izdela načrt za izvajanje delovne naloge in ovrednoti pomen organizacije dela. • Pozna osnovne časovne pojme in na tej osnovi organizira uporabo svojega prostega časa. • Usvoji pojem upravljanja s časom.	9. POJEM ČASA	• Opredeli časovne pojme. • Analizira in grafično predstavi porabo svojega časa. • Opiše delitev nalog v družini in ovrednoti svoj prispevek. • Določi si čas za pomoč in skupne naloge v družini.	• Razgovor. • Simulacija. • Študija primera. • Razgovor, razlaga.	DZ 5, str.14. DZ 5, str. 15; analiza porabe časa in kako od ideje do uresničitve cilja.
	10. UPRAVLJANJE S ČASOM	• Opazuje in analizira gibe, in čas pri pripravi in izvedbi enostavnega opravila. • Izdela načrt prihranka energije in časa pri posameznem opravilu. • Obrazloži načrt za izvajanje delovne naloge. • Poudari pomen upravljanja s časom. • Ovrednoti svoja spoznanja. • Razvija sodelovalne veščine.	• Lov za zakladom. • Metoda praktičnega dela in veščin. • Razgovor. • Razlaga.	Lov za zakladom: učenci delajo samostojno – vodeno z vprašanji na delovnih lističih. Delo zahteva ustrezno pripravo prostora in učnih sredstev – pestrost virov informacij. Igra se zaključi, ko nekdo zbere vse pravilne odgovore, oziroma ko poteče določen čas. Učencem omogočimo tudi možnost posvetovanja. DZ 5, str. 15.

DENAR • Se seznani z različnimi načini plačevanja in oblikami denarja skozi pojme: kovanci, bankovci, knjižni denar, transakcijski račun, ček, žiro račun, virman. • Pozna in interpretira različne funkcije denarja. • Pozna oblike denarja. • Ve, da ima denar različne funkcije. • Pozna različne načine plačevanja. • Pozna gotovinski in negotovinski način plačevanja.	11. OBLIKE IN FUNKCIJE DENARJA	• Primerja vrednost izbranih bankovcev in kovancev v posameznih državah. • Analizira neliterarno delo ali časopisni članek o pojavljanju denarja. • Pozna kovance in bankovce ter like, ki so na njih, povezane s slovensko zgodovino in posebnostmi. • Pozna pomen transakcijskega računa. • Analizira prednosti in slabosti plastičnega denarja. • Pozna možne načine uporabe IKT v plačilnem prometu.	• Kartotečni lističi. • Sestavljanka. • Delo z besedilom. • Razgovor. • Razlaga.	Kartotečni lističi so namenjeni utrjevanju znanja oz. preverjanje bistvenih pojmov tematskega sklopa. Primer: Priročnik 5 in 6, str. 27-28. DZ 5, str. 16-17. Dodatek: za spoznavanja pojmov, kot so valuta, vrednost denarja, lahko uporabimo tudi delovni list, ki je v prilogi (priloga 4).
---	--	---	--	--

• Izdela finančni načrt letnih stroškov (npr. za učenčevo obutev, obleko) ter razlikuje med prihodki in odhodki. • Razlikuje med prihodki in dhodki.	12. NAČINI PLAČILA	• Predstavi funkcije denarja. • Razlikuje med posameznimi funkcijami denarja. • Spozna nekatere finančne institucije. • Pozna pomen delnic. • Razume vlogo in kroženje denarja. • Seznani se z različnimi načini plačevanja blaga in storitev. • Pozna prednosti in slabosti gotovinskega plačevanja. • Razloži vpliv obročnega odplačevanja na finančno stanje družine. • Našteje prednosti plačila z odlogom (plačilna kartica). • Analizira ponudbo kreditov različnih bank.	• Razgovor, razlaga. • Didaktična igra: Razvozljaj finančni »labirint«.	Gradivo iz priloge 5 priredimo tako, da otroci z uporabo delovnega lista, ki ga naredimo v obliki labirinta, iščejo podatke, ki jim pomagajo do rešitve, ki je npr. finančna neodvisnost.
---	---------------------------	--	--	---

Ovrednoti pomen varčevanja ter razvije pogled in odnos do denarja	13. UPRAVLJANJE DRUŽINSKEGA PRORAČUNA	- Definira osnovne pojme: prihodki, odhodki, stroški. - Opiše prihodke in odhodke. - Pozna princip zdravega usklajevanja potreb in želja družinskih članov. - Oblikuje družinski proračun glede na želje in finančno stanje družine. - Je zavzet za iskanje rešitev možnih finančnih problemov družine.	- Razgovor. - Razlaga. - Študija primera.	DZ 5, str. 18-19; vajo 5 je mogoče prilagoditi tako, da otrokom razdelimo material – slike živil, oblek ... s cenami – priredimo lahko tudi kot igro.
	14. OTROCI IN DENAR; VARČEVANJE	- Oceni svoje trenutno finančno stanje. - Izdela seznam predvidenih izdatkov. - Izdela realen finančni načrt na podlagi svojih predvidenih nakupov. - Izdela pregled možnih oblik varčevanja. - Razume vlogo obresti. - Uri odločanje. - Razvija odgovoren odnos do ravnanja z denarjem.	- Razgovor. - Razlaga. - Didaktična igra: ugani, kaj imam na hrbtu.	Didaktična igra: ugani, kaj imam na hrbtu. Izdelamo manjši plakat, ki si ga učenec skrije za hrbet. Na plakatu pa so lahko slike različnih oblik varčevanja. Ostali učenci učenca, ki je lahko pred tablo, sprašujejo – vsak lahko postavi samo eno vprašanje. Učenec s sliko lahko odgovarja samo z da ali ne. Ko nekdo pove pravilen odgovor, opis, učenec lahko pokaže sliko vsem ostalim. DZ 5, str. 20–22 za utrjevanje oz. ponavljanje.

TEKSTIL IN OBLAČENJE - Razlikuje med naravnimi in kemičnimi vlakni. - Našteje in ovrednoti rastlinska živalska in kemična vlakna. - Loči vlakna z uporabo čutov: otip, vid - Loči tkanine z uporabo čutov: otip, vid. - Razlikuje med naravnimi in kemičnimi vlakni. - Pozna in razlikuje (na osnovi čutil) lastnosti naravnih in kemičnih vlaken.	15. NARAVNA VLAKNA	- Razlikuje živalska in rastlinska vlakna. - Navede osnovno gradbeno enoto rastlinskih in osnovno gradbeno enoto živalskih vlaken. - Spozna dobre in slabe lastnosti posameznih vlaken. - Razume vpliv lastnosti vlaken na uporabno vrednost vlaken. - Poveže lastnosti vlaken z lastnostmi tekstilnih izdelkov. - Poimenuje in razvrsti posamezna vlakna. - Razvija stališča do izkoriščanja naravnih virov.	- Razgovor, razlaga. - Didaktična igra: osmerka. - Mikroskopiranje. - Didaktična igra spomin.	DZ 5, str. 24: osmerka za uvodno motivacijo. DZ 5, str. 25: vaje Didaktična igra spomin: iz kartona izrežemo kartice in na polovico kartic, ki jih bomo uporabljali, nalepimo slike izdelkov. Na drugo polovico kartic pa npr. lastnosti. Otroci odkrivajo kartice in iščejo pare. Zanimivosti: priloga 6 in 7.
	16. KEMIJSKA VLAKNA	- Razloži temeljni princip razdelitve kemičnih vlaken. - Primerja lastnosti naravnih in kemičnih vlaken. - Analizira uporabno vrednost sintetičnih vlaken v tekstilni industriji. - Našteje nekaj izdelkov iz kemičnih vlaken.	- Razgovor, razlaga. - Igra vlog.	Didaktična igra vlog: prodajalec, ki želi prodati svoj izdelek, poudarja pozitivne lastnosti, kupec izpostavlja negativne. Tretji neodvisni opazovalec pove, kdo bi ga bolj prepričal.

- Razlikuje med tkanino, vlaknovino in pletenino ter pozna njihove lastnosti. - Razlikuje tkanine od pletenin.	17. MEHANSKA PREDELAVA VLAKEN PREDENJE, TKANJE	- Ponovi osnovne pojme. - Izpolnjuje zbirko Od tekstilnih surovin do blaga. - Loči predivo, pramen, prejo. - Razlikuje prejo od sukanca. - Izdela sukano, kablano ali druženo prejo. - Primerja trdnost posameznih vrst preje. - Opiše postopek tkanja nekoč in danes. - Razlikuje tri osnovne tkalske vezave in za vsako izdela primer. - Našteje nekaj tkanih izdelkov. - Izdela primere osnovnih vezav. - Uri ročne spretnosti.	- Razgovor. - Metoda praktičnega dela in veščin. - Didaktična igra po kamnih čez potok.	DZ 5, str. 26–27. Didaktična igra po kamnih čez potok: učence posedemo na stole, ki smo jih razporedili v krogu. V sredini kroga na tla v poljubnem vrstnem redu razporedimo kartone, ki predstavljajo posamezne pomembne faze zaporedja, po katerih je potrebno čez »potok«. Primer: z igro želimo ponoviti, kako od bombaža do bombažne majice. Kartone, na katere smo zapisali pomembne faze, razporedimo po tleh. Z izbrano metodo izberemo prvega tekmovalca, ki mora stopiti na karton, za katerega meni, da predstavlja izhodišče za vse nadaljnje korake. Pri tem mora utemeljiti svojo odločitev, povedati definicijo, opisati postopek ali podobno. Če se učitelj strinja z odgovorom, učenec lahko nadaljuje. Učenec, ki se zmoti, mora iz igre in nadomesti ga drugi, ki mora igro začeti od začetka.
---	---	--	---	---

• Zna določiti lastnosti tekstilij. • Izdela vzorčno mapo. • Pozna osnovne lastnosti vlaken in namembnost tekstilij v različne namene.	18. PLETENJE; VLAKNOVINE	• Spozna princip pletenja. • Razloži, katera vlakna bi bila primerna za uporabo v pletilstvu. • Razlikuje med vlaknovino in drugimi izdelki mehanske predelave. • Navede nekaj izdelkov iz vlaknovine. • Razloži spremembe, do katerih pride s polstjenjem. • Izdela darilni izdelek. • Poišče razlike med tkanino, vlaknovino in pletenino. • Razvija občutek za uporabno in lepo.	• Razgovor, razlaga. • Metoda praktičnega dela in veščin. • Kolo sreče.	Metoda praktičnega dela in veščin: učenci izdelajo darilni izdelek iz polsti; okrask, darilno vrečko ... Kolo sreče: iz kartona ali lepenke izdelajte veliko kolo sreče. Kartone z vprašanji na eni strani označite s številkami. Možnosti izvedbe: kolo sreče in kartončke postavite na prvo klop. Učenec zavrti kolo, pobere kartonček z ustrezno številko in odgovori. Če odgovori pravilno, ostane karton obrnjen z odgovorom navzgor. V primeru, da se kazalec ustavi na praznem polju – učenec zavrti še enkrat. Lahko dodate tudi polja, ki prinašajo dodatne točke (vprašanja, ki sodijo k splošni razgledanosti, vendar jih je mogoče povezati s tem, kar trenutno obravnavate).
--	-------------------------------------	--	---	--

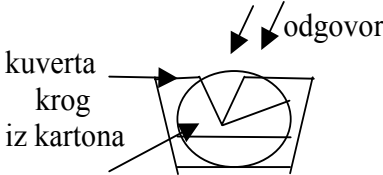
• Pozna oblike namembnosti in lastnosti oblačil. • Zna predlagati najprimernejšo barvo, vzorec, vrsto blaga in linijo oblačila za neko osebo. • Skicira model svojega oblačila za izbrano priložnost. • Pozna oblačila na osnovi namembnosti. • Razlikuje med oblačili za različne priložnosti.	19. IZVOR IN KAKOVOST TEKSTILIJ	• Spozna postopek dekomponiranja. • Opredeli izvor tekstilij. • Določa kakovost tekstilij. • Izdela vzorčno mapo. • Izvede preizkuse lastnosti blaga. • Razume povezavo lastnosti blaga z vlakni. • Opiše rezultate sežignega preizkusa. • Na osnovi gorenja in ostanka pri sežigu vlakna zna določiti vrsto vlakna. • Izvede preizkus trdnosti.	• Razgovor, razlaga. • Metoda praktičnega dela in veščin.	DZ 5, str. 31–32: Učenci z navodili v delovnem zvezku izvedejo gorilni preizkus. DZ 5, str. 31–32: učenci si izdelajo vzorčno mapo blaga in lastnosti – alternativna možnost je tudi uporaba delovnega lista, priloga 6.
	20. PLEMENITENJE BLAGA	• Opredeli pričakovane lastnosti blaga. • Utemelji pomen plemenitenja blaga. • Izvede enostavne postopke plemenitenja blaga. • Razvija občutek za estetiko. • Pozna pomen plemenitenja blaga. • Ugotavlja lastnosti blaga; zna opazovati in izvesti enostavne preizkuse lastnosti blaga.	• Razgovor. • Razlaga. • Metoda praktičnega dela in veščin.	Metoda praktičnega dela in veščin: z učenci izvedemo npr. barvanje (z naravnimi in kemičnimi barvili), tiskanje, kosmatenje, apretiranje – npr. povečanje neprepustnosti blaga za vodo.

	21. VRSTE IN NAMEN UPORABE BLAGA	• Pozna vrste blaga glede na namen uporabe. • Razvršča tekstilne vzorce po namenu uporabe. • Določi zaželene lastnosti spodnjega perila, oblačil, gospodinjskega blaga, blaga za osebno higieno in stanovanjskega blaga.	• Razlaga. • Lov za zakladom. • Razgovor.	Lov za zakladom: oblikujemo več točk po posameznih vsebinskih sklopih; na vsaki postaji je drugačen način dela – na eni uporabijo računalnik, na drugi rešijo zavozlanko z uporabo literature itd. Pri tem uporabljajo delovni list, ki jih vodi do odgovora – zaklada obravnavane učne vsebine.
	22. OBLAČILA	• Pozna in razvršča oblačila. • Prepozna oblike, namembnost in lastnosti oblačil (določi skupine oblačil). • Določi funkcionalnost detajlov, modnost. • Predlaga barvo, vzorec, vrsto blaga in linijo oblačila za določeno osebo. • Določi funkcionalnost detajlov. • Skicira model oblačila za izbrano priložnost.	• Razgovor. • Razlaga. • Študija primera.	Priročnik 5 in 6, str. 33: učenec za izbrano osebo in priložnost izdela modno skico, izbere ustrezno barvno lestvico, modne dodatke ...

	23. EKOLOŠKI VIDIKI	• Spozna pojme zeleni procesi, zeleni izdelki, zeleni slogani. • Spozna znake kakovosti, ki se uporabljajo tudi za izdelke. • Oblikuje svoj znak kakovosti za otroška oblačila.	• Metoda praktičnega dela in veščin. • Spomin.	Izdela znak kakovosti za otroško oblačilo. Poišči izjeme: otrokom razdelimo različne primere izdelkov – ločujejo izdelke, ki imajo vidno označen znak kakovosti od tistih, ki ga nimajo. Spomin: na eni kartici je opis oznake, na drugi oznaka – otroci kartice obrnejo in iščejo pare.
--	--------------------------------	---	---	--

OBUTEV • Utemelji pomen zdrave obutve. • Ovrednoti materiale za obutev. • Zna vzdrževati obutev. • Pozna vrste in namembnost obutve glede na zdravje.	24. OBUTEV	• Našteje vrste obutve. • Analizira uporabo posameznih vrst materialov za izdelavo različne obutve. • Utemelji pomen zdrave obutve. • Je usposobljen za nakup zdrave in modne obutve. • Razvija ustvarjalnost in čut za estetiko.	• Razlaga, razgovor. • Delo z besedilom. • Igra vlog.	DZ 5, str. 33. Učenci modni oblikovalci predstavljajo različne izdelke novinarju, ki naj bi o tem napisal senzacionalen članek.
	25. VZDRŽEVANJE OBUTVE	• Utemeljeno obrazloži pomen vzdrževanja obutve. • Pozna ustrezne postopke vzdrževanja različnih vrst obutve. • Zna ustrezno poskrbeti za shranjevanje svoje obutve glede na sezono.	• Razgovor. • Razlaga. • Didaktična igra tri v vrsto. • Demonstracija.	Didaktična igra tri v vrsto: na tablo narišemo mrežo in jo označimo. Učence razdelimo v dve skupini. Predstavniki skupine pove ime polja, učitelj prebere vprašanje. Če je odgovor pravilen, skupina dobi križec, če ne, lahko odgovarja druga skupina. Zmagajo tisti, ki prvi zberejo tri enake znake vodoravno, navpično. Demonstracija: pravilno, nepravilno obuvanje, shranjevanje obutve.

NAKUPOVANJE IN ZAŠČITA PORABNIKA • Pozna svoje potrebe po ustreznem oblačilu. • Zna razumno nakupovati in ovrednotiti modne nakupe. • Določi pomen in način načrtovanja nakupov. • Interpretira prednosti in pomanjkljivosti različnih oblik nakupov. • Ve, da je treba nakupe načrtovati.	26. IZBOR IN NAKUP IZDELKOV	• Opiše različno nakupno vedenje ljudi. • Razume posledice načrtovanega in nenačrtovanega nakupovanja. • Zna uporabljati odločitveni model za načrtovanje nakupov tekstilnih izdelkov in obutve. • Pozna svoje potrebe po obleki. • Zna ovrednotiti moden nakup. • Zna uporabljati informacije, ki jih razbere na obesnem lističu. • Spozna pomen načrtovanja nakupov. • Utrdi pomen odločanja.	• Razgovor, razlaga. • Delo z besedilom. • Po kamnih čez potok.	DZ 5, str. 34. Po kamnih čez potok: na večje kartone, ki jih v naključnem vrstnem redu z magneti pritrdimo na tablo, izpišemo ključne faze odločitvenega modela. Učenci morajo kartone razporediti v pravilnem zaporedju tako, da dobijo ustrezno shemo. Prvi učenec mora tako pravilno izbrati prvo fazo in jo opisati; če je bil opis pravilen, lahko nadaljuje, sicer ga zamenja drugi učenec.
---	------------------------------------	--	---	---

• Loči različne tipe trgovin. • Ovrednoti oglase in jih zna kritično sprejemati. • Zna pretehtati potrebnost ponujenega izdelka. • Izdela oglas z vsemi potrebnimi informacijami. • Ve in zna prebrati osnovno sporočilo oglasa. • Določi pomen varstva porabnikovih pravic. • Pozna vlogo porabnikovih pravic.	27. DOBAVITELJI, KJE KUPOVATI	• Loči različne tipe trgovin. • Analizira prednosti in slabosti posameznih oblik nakupov, ki so na voljo današnjemu kupcu. • Razvija kritičen način mišljenja.	• Razgovor. • Razlaga. • Študija primera. • Metoda praktičnega dela in veščin.	Študija primera: Učbenik 5, str. 72. Plakat: nazoren, jednat prikaz dejavnikov, od katerih je odvisno ponakupno zadovoljstvo posameznika.
	28. OGLASI	• Opiše različne vrste oglasov. • Ugotavlja in primerja koristnost oglasov. • Zna razbrati sporočilo oglasa. • Kritično sprejema sporočila oglasov. • Oblikuje oglas za nek izdelek ali storitev.	• Razgovor. • Razlaga. • Študija primera.	Priročnik 5 in 6, str. 36–40.
	29. ZAŠČITA PORABNIKA	• Ugotavlja vpliv dobrega oglasa na nakupno odločitev. • Razpozna informativne, zavajajoče in z informacijami prenasršene oglase. • Spozna vire informacij, ki pomagajo v primeru, da so bili potrošniki oškodovani. • Spozna vlogo varstva potrošnikov. • Poveže teoretična spoznanja z vsakdanjimi opravili.	• Razgovor. • Razlaga. • Didaktična igra vrtiljaček. • Metoda praktičnega dela in veščin.	Vrtiljaček uporabimo za samostojno delo, če vprašanju sledi odgovor, ali pa v dvojicah, če izdelamo npr. dva, in je na enem zbirka vprašanj, na drugem pa zbirka odgovorov – v tem primeru je potrebno številčenje. vprašanje kuverta krog iz kartona

NEGA IN VZDRŽEVANJE TEKSTILNIH IZDELKOV • Razume pomen oznak in simbolov za nego in vzdrževanje perila. • Pozna vzdrževanje obleke po navodilih s konfekcijskega lističa. • Pozna in razbere osnovne informacije s konfekcijskega lističa. • Pozna osnovne simbole vzdrževanja perila • Razume oznake za vzdrževanje perila.	30. VZDRŽEVANJE PERILA	• Utrdi povezavo med osnovnimi surovinami blaga in možnim načinom nege in vzdrževanja. • Analizira vpliv blagovne znamke na kakovost tekstilije. • Ponovi namen deklaracije. • Osvoji mednarodne oznake za vzdrževanje perila. • Izdela pregled čistilnih sredstev za nego in vzdrževanje tekstilij.	• Razgovor. • Razlaga. • Preveri učitelja. • Metoda praktičnega dela in veščin. • Didaktična igra domine.	Preveri učitelja: učenci delajo v dvojicah. Na več klopi smiselno razporedimo različne izdelke (npr. kapo, šal, rokavice), fotografije (prikaz različnih stilov oblačenja), skice (modna skica), sheme (kolovrat, statue), zemljevid (označena mesta, kjer so pomembnejši predelovalni obrati), znake za vzdrževanje, pralna sredstva ... Učenci v dvojicah hodijo od ene točke do druge in si pri vsaki točki na delovni list zabeležijo vprašanje, za katerega se oba strinjata, da je bistveno. Po preteku vnaprej določenega časa se učenci vrnejo na svoja mesta. Učitelj odgovarja na vprašanja in jih smiselno vpleta v razlago. Utrjevanje in preverjanje znanja nato lahko izvedemo z uporabo delovnega zvezka DZ 5, str. 35 in didaktične igre domine – možno obliko domin prikazuje priloga 6. Domine: učitelj pripravi večje število kartic s črto na sredini, ki jih premeša in razdeli učencem. Na dominah je lahko kombinacija vprašanj in odgovorov; slik in opisov ... Izbrani učenec npr. opiše znak za vzdrževanje tekstilnih izdelkov, ki ga ima na domini. Učenec, ki meni, da ima domino s pripadajočim navodilom za vzdrževanje, navodilo prebere. Ostali učenci potrdijo ali zavrnejo njegov odgovor. Če se nihče ne javi, učitelj pomaga z razgovorom do ugotovitve, kdo bi lahko imel pravi odgovor in igra se nadaljuje. Primer domin – priloga 6. Učenci izdelajo obesni listič za izdelek, ki je opisan na učnem lističu.
--	--------------------------------------	--	---	--

	31. PRANJE IN SUŠENJE	• Uporabi informacije z obesnega lističa, da pravilno razvrsti perilo za pranje. • Zna pravilno rokovati s pralnim/sušilnim strojem. • Razvršča perilo po barvni obstojnosti, vrstah tekstilne surovine in namenu. • Utemelji izbiro temperature pralne kopeli in izbiro pralnih sredstev glede na surovinsko sestavo tekstilnega izdelka. • Opiše posledice nepravilne izbire temperature in ožemanja za tekstilne izdelke, ki se med seboj razlikujejo po izvorni surovini. • Razpravlja o skladnosti reklamnih sporočil in kakovosti pralnih sredstev. • Interpretira optimalno izbiro pralnega stroja glede na potrebe družine.	• Razgovor. • Razlaga. • Igra vlog.	Igra vlog: za uvodno motivacijo odigrajo prizor med staršem in otrokom, ki želita oprati kup perila; pripravimo lahko različna oblačila, ki jih med igro razvrščajo, in kartonasto škatlo – pralni stroj z ustreznimi oznakami. Učencem razdelimo delovne lističe za sodelovanje v igri. Učitelj nato komentira, predstavi manjkajoče informacije, pravilnost razvrščanja, postopkov, uporabe pralnih sredstev. Za utrjevanje znanja rešijo vajo v DZ 5, 35–36.
--	------------------------------	---	---	---

	32. LIKANJE	• Našteje razloge za likanje perila. • Zna izbrati ustrezne pripomočke za likanje ob upoštevanju kriterija ergonomičnosti. • Utemelji odločitev za izbiro določne temperature likanja na primeru otroškega oblačila. • Opiše pravilno smer likanja glede na potek niti blaga. • Naredi pregled likalnih pripomočkov z vidika ekonomičnosti in ergonomičnosti.	• Razlaga. • Razgovor. • Demonstracija. • Didaktična igra bingo.	Demonstracija: ergonomski vidiki likanja. Bingo: teoretičen del; povezava dejstev o surovinah, vzdrževanju, estetiki in higieni.

Opomba: 3 ure ostanejo nerazporejene (utrjevanje, preverjanje znanja)

Legenda:

minimalni standardi znanja
temeljni standardi znanja

Vir: Paul Ginnis: Učitelj sam svoj mojster. Rokus, Ljubljana, 2004.